

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEÉ, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

Abonnement

45 fr. per jaar.
Een blad afzonderlijk 125 centimes.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 125 centimes per drukregel.
Reclamen, vommissen en andere artikelen vooraf of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

De personen die een abonnement aan den Postrijder nemen, voor het jaar 1884, zullen het blad tot aanstaande nieuwjaar gratis ontvangen.

Het abonnement blijft bepaald op den prijs van vorig jaar, te weten:

Drie maal per week	6,00
Twee maal "	5,00
Eens "	4,00

TONGEREN, DEN 29 NOVEMBER.

De Kamer.

Gister heeft de Kamer opnieuw beraadslaagd over het wetsontwerp op de landbouwleningen. De bespreking was meer dan verward en liep over bijzonderheden welke door het gouvernement niet voorop schijnen bestudeerd te zijn.

Kortom, het wetsontwerp blijkt weeral met zulk een haast aangeengest te zijn, dat het onvermijdelijk zeer gebrekkig uit de bespreking moet te voorschijn komen.

Wezenlijk voordel voor den landbouw schijnt het niet aantebieden; de spaarkas omringt zich met zooveel waarborgen en voorrechten dat de landbouwers zich niet zullen haasten er geld aan te gaan leenen.

Overigens, die waarborgen en voorrechten verminderen de waarborg van den eigenaar voor de zekerheid zijner pachtsom.

Het wetsontwerp is niets anders dan een oogenverbinding van wege het gouvernement, dat den landbouw veel meer voordel zou kunnen doen met de belasting op den tabak afschaffend, rechten te heffen op den invoer van vreemde granen en vleesch en de buurtwegen in goeden staat te houden, in plaats van de gemeenten al hun geld aftepersen voor ledige scholen en nietsdoende schoolmeesters.

De leden der rechterzij trachten zooveel mogelijk licht te brengen in de discussie. Dat gaat de gezengzacten niet, die klagen dat het ontwerp niet in eene of twee zittingen, zonder onderzoek is gestemd.

Terwijl men over 'slands belangen beraadslaagt gaat de tijd voorbij en ligt de vervolging tegen de katholieken stil. Ziedaar wat de aanhangers van het gezamenlijk met kunnen verdragen!

Officieel onderwijs.

Men weet dat de staatsnormaalscholen ongehoorde sommen aan de belastingsschuldigen kosten. Er worden echte paleizen gebouwd voor de leerlingen-normalisten, die rijkbetaalde leeraren hebben en die zelf overladen worden met studie-beurzen.

Welnu, de *Moniteur* zelf bewijst ons dat al de nitgaven geldverspillingen zijn; het normaal-onderwijs levert niet eens op wat de voorstanders er van zouden mogen verwachten.

Ziehier den uitslag van de examenen in 1885 ondergaan voor het bekomen van diploma's van onderwijzers in de bewaarscholen.

Aangehouden.	Geploom.	Geweigerd.
Jury van Antwerpen	35	27
Jury van Brussel	72	56
Jury van Brugge	42	26
Jury van Gent	46	20
Jury van Charleroi	37	22
Jury van Bergen	76	45
Jury van Luik	59	31
Jury van Namen	35	18

Sterfgeval.

De eerw. heer kanunnik Lonay is te Herstal overleden in den ouderdom van 77 jaren. Geboren te Verviers in Augustus 1806 en sinds 1831 de wijsbegeerte onderwijzende in het Seminarie van Rolduc, vervolgens van St-Truiden, had M. Lonay spoedig plaats genomen tusschen de vermaardste leeraren van ons hooger onderwijs.

In 1837 werd hij Deken benoemd der kerk van St-Barthelemy te Luik, en vervulde gedurende tien jaren deze bediening met dezelfde bestendige godsvrucht, dezelfde opoffering, hetzelfde plichtbesef steeds door hem in zijn leeraarsambt getoond.

In 1867 verliet hij St-Barthelemy en ging te Herstal verblijven om daar in de laatste overwegingen en de werken van godsvrucht eene zoo wel vervulde loopbaan te eindigen.

Op de markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 189 koeien, 6 kalveren, 89 schapen, 282 vette varkens 846 magere varkens.

BINNENLAND

Men schrijft uit Brussel, 26 november: Men leest in de *Nieuwe Rotterdamse Courant* van vandaag: Men herinnert zich dat de 7 februari 1882 door de Belgische justitie eene premie van 25,000 fr. uitgelooft werd voor de ontdekking voor den moordenaar van advocaat Bernays en dat den 7 maart, op aanwijzing van den keller Fuser, Leon Peltzer aan de middenstatie te Keulen

in hechtenis genomen werd. Te vergeefs heeft Fuser gepoogd in bezit te komen van de uitgeloopte som; de Belgische justitie ontkende dat de moordenaar door hem zou ontdekt zijn, daar hij slechts hulpzaam geweest was bij zijne aanhouding. Daarvoor bood zij hem 2000 fr. aan, welke hij voor zekeren termijn behoorde te aanveerden, tenzij hij liever in rechte de volle som eischte. Fuser heeft zich daarop tot den Duitschen rijkskanselier gewend en zijnetusschenkomst verzocht maar inmiddels toch naar het zekere boven het onzekere verkozen, en is over eenigen tijd de aangehouden 2000 fr. te Brussel gaan ontvangen.

De Brusselse korrespondent van den *Nouveliste de Verviers* verzekert, dat de gezetij eenen veldtocht voorbereidt tegen de bewonderenswaardige opvoedingsgestichten voor stomdooven, door kloosterlingen bestaand. Tot nu toe staat ons land aan het hoofd der beschaafde wereld voor zijn onderwijs der stomdooven, dat geheel en al in handen van geestelijken en kloosterlingen is. Zou'n onze gezeten dat onderwijs geerne in den grond hooren?

En ander blad verneemt dat er ook iets op handen is tegen de kantwerkscholen. Het ministerie heeft een onderzoek bevolen over het getal en den ouderdom der kinderen, welke die scholen bezeken; over den aard van het onderwijs daer gegeven wordt; over het getal der onderwijzers; over de vraag wie de school bestuurt en aan wie het lokaal toehoort.

Eergisterenmorgend heeft aan de bifurkatie der noordlinie, nabij de statie van den Sambre, eene botsing plaats gehad tusschen twee koopwagentreinen. De schok was hevig en de schade is zeer aanzienlijk. Drie waggons waren letterlijk verpletst.

Men schrijft uit Brugge, 26 november: Men begint overal ernstig te denken op de feesten en plichtigheden die ter gelegenheid der inhuldiging van het Breidel-gedenkstuk alhier zullen plaats hebben. Vooral de samenstelling en woning van den geschiedkundigen stoet houdt er velen bezig, want men wil laten zien wat Brugge in 't feestvieren vermag.

Het schijnt dat M. Rolin negen *commissaires-speciaux* zal zenden naar den gemeenteraad van Charneux, om de leden te beletten van te bidden of het kroissteeken te maken. Welnu, ziehier een nieuwske dat onze minister van binnenlandsche zaken plezier zal doen; de *Patrie* meldt dat een honderd gemeenteraden van Vlaanderen het besluit zullen nemen van te bidden zoals die van Charneux. Om zee dit te beletten zal M. Rolin 10,000 *commissaires-speciaux* noodig hebben, en waar zal hij die vinden?

Men schrijft uit Lissewege: Verleden donderdag tegen den avond, gingen de wachters van Lissewege en Utkerke naar Zniekerke, met eenen 14 jarigen knaap, die beschuldigd van een zilveren zakurwerk tennadeelde van vrouw Maenhoudt, te Lissewege, ontreedt te hebben, ter beschikking der gendarmerie van Blankenberghe moest gesteld worden. Gekomen aan de beek, gelegen bij de statie van Lissewege, ontstapte de jonge dengniet aan zijne bewakers, sprong in het water en verdween onder de brug, waar hij onvermijdelijk moest verdrinken; zes of zeven personen, daar aanwezig, stonden verbaasd en radeloos den een den anderen te bezien, toen de verkman Jos. Van Graenest, wonende te Lissewege, van zijn werk huisswaarts keerende, ter plaatse kwam en het geval hoorde vertellen. Slechts zijnen moed raadplegende, sprong de brave man zonder aarzelen in de beek, die tot propens toe vol water was, verdween op zijne beurt onder de brug, en kwam weldra met den drinkende te voorschijn.

Er is gisteren te Eecloo een schrikkelijk ongeluk gebeurd. Een lid der harmonie-maatschappij, een jongeling van nauwelijks 15 jaar oud die op het oxaal had bijgedragen tot de uitvoering der St. Cecilia mis, was op den toren willen klimmen. Hij had bijna het uiterste van de torennaald bereikt, wanneer hij eensklaps van omhoog den trap viel tot op den grond van den gang nevens het oxaal. De dood was oogenblikkelijk.

Antoine Clesse, de Belgische fransche dichter, heeft op het banket der Grand-Harmonie verteld, dat hij op 67 jarigen ouderdom ontdekt heeft dat hij geen Belg is. Hij werd geboren te 's Gravenhage van eenen franschen vader, die hem naar Bergen bracht als hij zes maanden oud was. Sedert dien heeft hij die stad niet verlaten, hij heeft er gelot en is er vande burgerwacht geweest. Antoine Clesse heeft aan de Kamer van volksverteenwoordigers eene vraag tot groote naturalisatie gezonden.

Van *honger gestorven*. — Men schrijft uit Heusden, (Holland): Het gerecht heeft te Heusden een onderzoek geopend in eene zaak van het grootste belang. De vrouw X... van onze gemeente deed den stiel van onwetige kinderen te voedster te nemen, die haar toevertrouwd waren door wijven welke min of meer het bedrijf van vrod-vrouw uitoefenen.

De sterfte onder de kinderen, aan hare zorgen overgelaten, is ten alle tijde zeer aanzienlijk geweest; maar in den loop van dit jaar is het zoo hoog gestegen, dat de menschen er begonnen over te klappen en de ergste vermoed ens weld

op rekening dier vrouw rondliepen. Sedert de maand maart geleden stierven opvolgendijk zeven kinderen ten haren huize, zonder dat eenige gekende ziekte als oorzaak kon aangewezen worden.

De verledene week is het parket van Gent, vergezeld van twee wetsdoctors, te Heusden afgestapt; het heeft de lijken der twee laatst gestorven kinderen doen ontgraven en outleden. Volgens het openbaar gerucht zijn die arme kinderen van *honger gestorven*. Binnen kort wordt een nieuw bezoek van het parket en nieuwe opgravingen verwacht.

Zaterdag avond wilde Paul Van Hol, draadjesmaker, te Rijsel, het St Catharinafeest vieren. Hij vroeg geld aan zijnen vader, die het hem weigerde. Paul Van Hol beleedigde zijn vader en sloeg hem, wierp hem ten gronde en stampte op hem! De kleine Pieter Vermaercke, die in hetzelfde huus bij zijne ouders woonde, kwam op het geroep des ongelukkig vaders toegesnel. Hij wilde Paul Van Hol van zijnen vader aftrekken, maar hij ontving over het lichaam den inhoud eener petroollamp die de ontarde zoon gegrepen had. De wonden door den vader bekomen, vooral aan het hoofd, zijn zeer erg; men wanhoopt den kleinen Vermaercke te kunnen redden. Het kind is erg verbrand. Paul Van Hol is aangehouden.

Men leest in de *Message*: De beroemde electricien Cromwell F. Varley, die de eerste de praktische oplossing gevonden heeft van de onderzeeische kabels, is schielijk in zijn verblijf van Bexley Heath overleden. Hij had openlijk zijn geloof bekend in de wezenlijkheid der spiritische verschijnselen en daardoor veel bijgedragen om van den aanvang af de zaak van het spiritisme in Engeland te bevorderen.

Trek op! — Onlangs ontving een beroemd homeopathisch geneesheer van Parijs, het bezoek van een Amerikaan, uit Amerikagekomen om hem te raadplegen.

Na hem gedurende vijf minuten onderzoek te hebben liet hij hem een fleschjercken, en zeggende hij: — Trek den neus op, 't is goed, gij zijt genezen.

Hoeveel ben ik u verschuldigd, vraagt de vreemdeling.

Duizend frank, antwoordt de geneesheer. De Amerikaan haalt met veel kalme een bankbiljet van 1000 fr. uit zijn zak, brengt het onder den neus van den dokter en zegt: — Trekt den neus op! Goed, gij zijt betaald. En hij ging de deur uit.

BUITENLAND

Duitschland.

Een duiventweeling, twee kleine duifjes uit een ei, werd onlangs te Spandau geboren. Beide vogeljes hebben blijkbaar geleefd; maar de oude duif heeft waarschijnlijk overbluft door den rijken zegen, de beide diertjes van gebrek en koude laten onkomen.

Engeland.

WILHELM WOLFF.

Aangaande Wilhelm Wolff, den persoon te Londen aangehouden die in bezit van een paar helseke machines werd bevonden, waarmede hij de Duitse ambassade in de lucht wilde doen springen, worden de volgende bijzonderheden gemeld:

Wolff is een Pool en waarschijnlijk een jood, die beswert chemist te zijn. De Duitse overheid zou echter in bezit zijn van eene fotografie van hem, onder den naam van graaf Madrona, gedeekorend met een der hoogste orden. Hij is overigens een man van beschaving en spreekt verscheidene talen.

Sedert een jaar woonde hij te Westminster en was huurder van twee woningen. In een dezer had dezer dagen een ontploffing plaats, die aanleiding gaf tot zijne aanhouding. Eerst werd die ontploffing toegeschreven aan een gazonstopping, doch later kwam men op het denkbeeld, dat zij veroorzaakt werd door een onvoorzichtig omgang met licht ontlopfbare stoffen. Men wist dat Wolff een der bedrijvste socialisten van Engeland was.

De twee machines, welke gevonden werden, bevonden zich in een bijzonder vertrek, en waren geladen met schietkatoen en eenige stukken geogen ijzer. Aan een der machines was eene lood vastgemaakt. De eene bestond in een emmer, de andere in een pan.

Men vermoedt dat Wolff, bij het einde van den fransch-Duitschen oorlog, betrokken was in de *Comune*; men weet niet wat hij sedert deed. Voor den rechter van instruktie te-klaarde Wolff 24 jaren oud te zijn; hij ziet er echter veel ouder uit; hij is zeer mager, erg groot dan klein, heeft een bleek gelaat en draagt knevel en bakkebaarden, erwij zijn hoofdhaar weelderig en donkerbruin van kleur; zijn tongval is Duitseh. Gedurende het verhoor toonde hij zich zeer opgewonden.

De beroemde ontwerper der Suez- en Panama-kanalen, de heer Ferdinand de Lesseps, vierde dezer dagen, zooals wij gemeld hebben, zijn 79° verjaardag. Een parijseh dagblad verhaalt te dien gelegenheid het volgende feit uit zijne schooljeugd. Ferdinand de Lesseps studeerde in het gesticht *Louis le Grand* te Parijs, waar hij eene halve stu-

diebous bekomen had. Eens werd hem dit ver-weten door een rijk student. Gij zijten *boursier!* had deze hem met minachting gezegd.

De Lesseps, welke die woorden als eene beleediging aanzag, greep zijnen tegenstrever vast en gaf hem eene duchtige ramming. De beleediger begon te wemen. Op hetzelfde oogenblik kwam zijn vader hem bezoeken; het was niemand anders dan de hertog van Orleans, de toekomstige koning van Frankrijk.

Wat is er? vroeg hij aan zijnen zoon. Waarom weent gij?

De jonge hertog van Orleans vertelde zijn geval. Ferdinand de Lesseps heeft mij eene ramminge gegeven, omdat ik hem *boursier* genoemd heb.

En hij heeft zeer wel gedaan, zeggende de toekomstige koning.

De hertog van Orleans bepaalde zich daar niet bij. Hij wilde dat Ferdinand de Lesseps voortaan eene geheele beurs zou genieten, en hij betaalde het ontbrekende uit zijne kas.

Politiek overzicht

De fransche Kamer van Afgevaardigden heeft de algemeene discussie over het budget voor 1884 begonnen. De eerste redenaar, M. Ribot, drong aan op de groote hulpmiddelen welke Frankrijk bezit en op de standvastigheid zijner financiën. De verslaggever, M. Rouvier, ging nog verder; hij beweerde dat de economische crisis, welke thans in Europa heerscht, min gevoelig is in Frankrijk dan in de naburige landen. De beweerdingen schijnen wel wat gewaagd. De discussie zal voortgezet worden.

Maandag heeft de prussische Kamer van Afgevaardigden de discussie over het budget begonnen. De minister van financiën verklaarde dat de financiële toestand uiterst gunstig is, ten gevolge van een overschot van 29 miljoen opgeleverd door het vorig dienstjaar. Hij hoopt dat het tegenwoordig dienstjaar nog een aanzienlijk loon zal opleveren.

Ziehier, volgens den *Times*, den tegenwoordigen staat der onderhandelingen tusschen Frankrijk en China. Na het ontslag van M. Challem-Lacour heeft M. J. Ferry aan den gezant Tseng verklaard, dat Frankrijk zijne bezetting in Tonkin zou bepalen tot de lime van Santay, langs Bac-Ninh naar de Tonkische golf. Hij zou daarenboven het chineesch gouvernement verzocht hebben eene militaire commissie naar Tonkin te zenden, om gezamenlijk met eene fransche commissie de grenzen der onzijdige streek te bepalen. China heeft op die voorstellen nog niet geantwoord, zoo min als Frankrijk geantwoord heeft op het chineesch ultimatum.

Uit Berlijn komt ons een bericht toe, waartoe blijkt dat de ijzeren kanselier zich ernstig bezig houdt met de fransch-chineesche kwestie. De kapitein van 't zeevezen, Hasenclever, is met de toestemming van den kanselier naar China vertrokken, waar hij zal blijven tot april van aanstaande jaar, om aan de chineesche officiers het gebruik der torpedo's te leeren.

De Spaansche dagbladen houden zich nog altijd druk bezig met het bezoek van den Duitschen kroonprins aan het Spaansche hof. De liberalen en republikaansche pers stelt alle pogingen in 't werk, om te bewijzen dat dit bezoek geen verandering in den politieke toestand zal teweegbrengen. Men weet nog niet hoe de prins naar Duitschland zal terugkeeren. Het schijnt dat hij op reis van Genua naar Valencia, van zeenekte heeft te lijden gehad en liever den terugtocht te land zou ondernemen.

Men verzekert dat de Engelsche regering aan de Fransche gevraagd heeft, hoe zij voornemens is te handelen in zake van Tonkin. Engeland zou met veel vrees eenen reeoorlog met China zien uithierden, want deze zou de handelsbelangen van alle mogendheden in gevaar brengen. Daarom zou lord Granville aan den heer Ferry gevraagd hebben, of Frankrijk geneigd was de goede diensten van Engeland aan te nemen; Engeland verzekert van zijnen kant dat China eveneens eene duurzame schikking verlangt.

De *Gaulois* van Parijs, beweert dat de heer Ferry de minzame schikking aanneemt, doch onder voorbehoud dat Frankrijk den schijn niet hebbe voor China terug te deinen; om bemiddeling kan maar gedacht worden, als Bac-Ninh en Sontag bemachtigd zullen zijn.

Verscheidene leden der socialistische vereeniging te Rijsel zijn door den onderzoeksrechter aldaar in zake Curien gehoord, en hebben de verklaring afgelegd, dat geene van die vereeniging aan Curien last had gegeven naar Parys te gaan om den minister Ferry te dooden.

In Engeland zitten de liberalen in groote verlegenheid. Sedert eenigen tijd hebben zij talrijke parlementsetzels verloren en nu nog hebben zij te York eene neerlaag ondergaan. De konservatieve kandidaat werd gekozen met 3948 stemmen tegen 3927, gegeven aan den liberalen kandidaat. De kiezing had plaats in vervanging van eenen